

■ عبور از یک «توافق عوامانه» به سمت توافقی که حداکثری ترین سطح منافع ملت ایران را تأمین کند، بیش از هر چیز نیازمند بازتعریف استراتژی کشورمان در میدان مذاکرات است. تجربه یک سال اخیر ایران در کاهش محسوس نظرات‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی و آغاز غنی‌سازی ۲۰ و ۶۰ درصد بخوبی نشان داد بر خلاف اتکاره‌های ذهنی دولت سابق، مسیر گفت‌وگو نه از مسیر ایده پرتهدید «تنش‌زدایی» و کاهش اهرم‌های بازدارنده که از افزایش اقتدار و قدرت چانه‌زنی عبور می‌کند

گروه سیاسی: «ایران نخستین و جدی‌ترین تهدیدی است که امروز با آن در منطقه روبه‌رو هستیم». این آخرین موضع کنت مک‌کنزی، فرمانده تروریست‌های سنتکام درباره توان دفاعی ایران در میانه دور تازه مذاکرات وین است.

به گزارش «وطن‌امروز»، مجموعه تحولاتی که طی ۳ سال اخیر پس از خروج آمریکا از توافق هسته‌ای پیرامون برجام روی داده است را باید با تعبیر «مکعب روبیک» تفسیر کرد که ونڈی شرمز، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده آمریکایی در دولت اوباما و معاون فعلی وزارت خارجه در دولت بایدن به کار برد.

مذاکرات وین تحت عنوان نشست کمیسیون برجام برای تعیین تکلیف توافق ناکام هسته‌ای در شرایطی دور هفتم خود را سپری می‌کند که برخلاف سال ۲۰۱۵ متغیرهای دیگری بر این موضوع تأثیرگذار هستند. اگر سال ۹۴ گزاره اصلی متوقف کردن برنامه هسته‌ای ایران با اهرم‌های متنوع آمریکا بود، دونالد ترامپ با صدور فرمان خروج آمریکا از توافق و خاتمه دادن به مشارکت ایالات متحده در برجام سرنوشت این توافق را با پیچیدگی‌های فراوانی روبه‌رو کرد.

دولت اوباما برجام را سکو و سنگ بنایی برای توافقات بعدی حول برنامه‌های دفاعی-موشکی و نفوذ منطقه‌ای ایران قرار داده بود. امروز اما دولت بایدن با شرایطی در منطقه و پس از خروج از افغانستان مواجه است که فقط باید به برجام به شکلی که منعقد شده بود بازگردد و توافق گسترده‌تر و طولانی‌تری در کار نخواهد بود، بویژه اینکه ایران با عبور از پروژه کارزار فشار حداکثری ترامپ، دست دولت بایدن را از اهرم فشار موثر خالی کرده است. این همان شرایطی است که جو بایدن، رئیس‌جمهور آمریکا چند هفته قبل با این جمله که همچنان از قضاوت‌های نادرست ترامپ درباره برجام رنج می‌بریم، توصیف کرد.

در چنین شرایطی ژنرال مک‌کنزی به عنوان رئیس ستاد فرماندهی مرکزی ایالات متحده آمریکا می‌گوید: نخستین تهدید قدرت گسترده موشک‌های بالستیک ایران است که به دقت طی چند سال گذشته آن را توسعه بخشیده‌اند و در ۳ سال گذشته افزون بر آن شاهد پیشرفت‌هایی در موشک‌های کروز زمین به زمین و سامانه‌های بدون سرنشین هوایی-شامل پهپادها-بوده‌ایم که دربرگیرنده پهپادها در اندازه‌های گوناگون است که به‌کارگیری آنها به تصمیم خودشان-ایرانی‌ها-بستگی دارد. فرمانده ارشد آمریکایی در ادامه می‌گوید: چیز دیگری که بسیار نگران‌کننده است، نیروهای نیابتی ایران هستند که اساساً در منطقه حضور دارند اما توانمندی این را دارند که خود را در عرصه جهانی به نمایش بگذارند؛ برنامه هسته‌ای ایران حوزه نگران‌کننده دیگری است.

مک‌کنزی در پاسخ به این سوال که اگر ده‌ها هزار سرباز آمریکایی در منطقه و ده‌ها پایگاه در منطقه نمی‌تواند جلوی پیشرفت ایران را بگیرد پس چه چیزی می‌تواند، می‌گوید: در

واقع کاری که ما در چند سال گذشته انجام دادیم این بوده که ایران را از نزاع دولت با دولت بازداشته‌ایم، آنها پیشرفت کرده‌اند و به پیشرفت خود ادامه خواهند داد. فکر می‌کنم هر موضع یا عنصر قدرتی در عرصه نبرد قرار دهیم نمی‌تواند بر پیشرفت آنها تأثیر بگذارد زیرا این پیشرفت‌ها بازتاب تصمیمات ملی هستند که از سوی ایران گرفته می‌شوند.

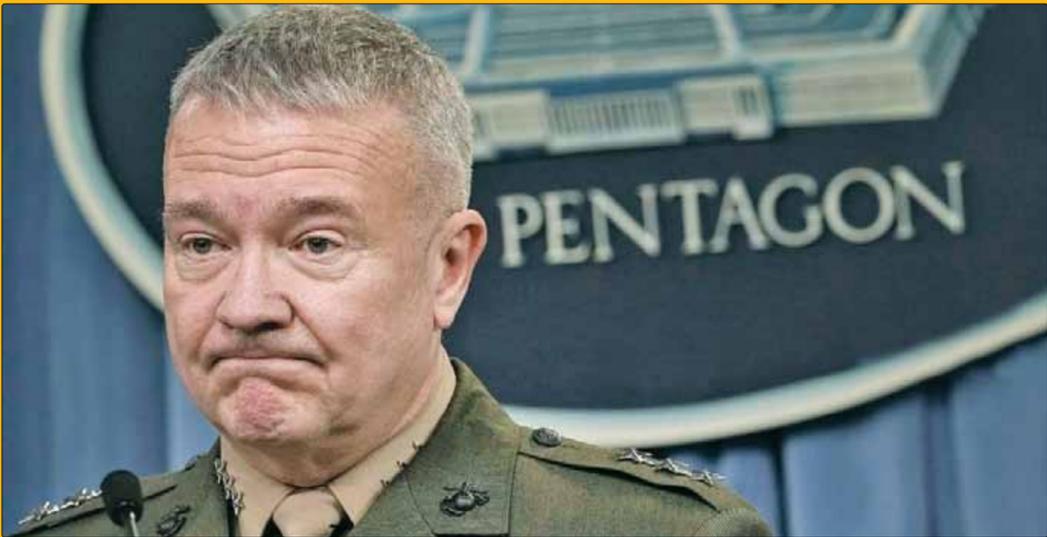
این اتفاق در کنار تشکیل شبکه‌ای از ائتلاف‌ها و اتحادها میان بازیگران موثر منطقه‌ای و جهانی برای موازنه‌سازی در برابر آمریکا، در شرایطی که اوضاع داخلی کابوس‌وار آمریکا، دولت بایدن را متزلزل ساخته، کار را برای چهل و ششمین رئیس‌جمهور ایالات متحده دشوارتر می‌کند. در همین راستا

واقع کاری که ما در چند سال گذشته انجام دادیم این بوده که ایران را از نزاع دولت با دولت بازداشته‌ایم، آنها پیشرفت کرده‌اند و به پیشرفت خود ادامه خواهند داد. فکر می‌کنم هر موضع یا عنصر قدرتی در عرصه نبرد قرار دهیم نمی‌تواند بر پیشرفت آنها تأثیر بگذارد زیرا این پیشرفت‌ها بازتاب تصمیمات ملی هستند که از سوی ایران گرفته می‌شوند.

این اتفاق در کنار تشکیل شبکه‌ای از ائتلاف‌ها و اتحادها میان بازیگران موثر منطقه‌ای و جهانی برای موازنه‌سازی در برابر آمریکا، در شرایطی که اوضاع داخلی کابوس‌وار آمریکا، دولت بایدن را متزلزل ساخته، کار را برای چهل و ششمین رئیس‌جمهور ایالات متحده دشوارتر می‌کند. در همین راستا

واقع کاری که ما در چند سال گذشته انجام دادیم این بوده که ایران را از نزاع دولت با دولت بازداشته‌ایم، آنها پیشرفت کرده‌اند و به پیشرفت خود ادامه خواهند داد. فکر می‌کنم هر موضع یا عنصر قدرتی در عرصه نبرد قرار دهیم نمی‌تواند بر پیشرفت آنها تأثیر بگذارد زیرا این پیشرفت‌ها بازتاب تصمیمات ملی هستند که از سوی ایران گرفته می‌شوند.

واقع کاری که ما در چند سال گذشته انجام دادیم این بوده که ایران را از نزاع دولت با دولت بازداشته‌ایم، آنها پیشرفت کرده‌اند و به پیشرفت خود ادامه خواهند داد. فکر می‌کنم هر موضع یا عنصر قدرتی در عرصه نبرد قرار دهیم نمی‌تواند بر پیشرفت آنها تأثیر بگذارد زیرا این پیشرفت‌ها بازتاب تصمیمات ملی هستند که از سوی ایران گرفته می‌شوند.

ژنرال مک‌کنزی، فرمانده تروریست‌های سنتکام با اشاره به توان موشکی و منطقه‌ای ایران: نمی‌توانیم جلوی پیشرفت آنها را بگیریم

با برجام یا بدون برجام

معاون سابق ستاد ارتش ایالات متحده هم‌اذعان داشت که «جو بایدن» رئیس‌جمهور ایالات متحده در چالش ایران، روسیه و چین قرار گرفته است. ژنرال «جک کین» معاون سابق رئیس ستاد ارتش ایالات متحده روز جمعه تأکید کرد خروج آمریکا از افغانستان امتیاز گرفتن رقیب آمریکا از دولت بایدن را در حالی شدت بخشیده که نیروهای روسیه در مرزهای اوکراین تجمع کرده‌اند.

ژنرال جک کین گفت: «من معتقدم این دولت توسط روسیه، ایران و همچنین چین به چالش کشیده شده است. آنها به دولت بایدن به عنوان ممانعت‌کننده نگاه می‌کنند که می‌توان از آن بهره برد و مطمئناً پس از فروپاشی افغانستان،

معاون سابق ستاد ارتش ایالات متحده هم‌اذعان داشت که «جو بایدن» رئیس‌جمهور ایالات متحده در چالش ایران، روسیه و چین قرار گرفته است. ژنرال «جک کین» معاون سابق رئیس ستاد ارتش ایالات متحده روز جمعه تأکید کرد خروج آمریکا از افغانستان امتیاز گرفتن رقیب آمریکا از دولت بایدن را در حالی شدت بخشیده که نیروهای روسیه در مرزهای اوکراین تجمع کرده‌اند.

ژنرال جک کین گفت: «من معتقدم این دولت توسط روسیه، ایران و همچنین چین به چالش کشیده شده است. آنها به دولت بایدن به عنوان ممانعت‌کننده نگاه می‌کنند که می‌توان از آن بهره برد و مطمئناً پس از فروپاشی افغانستان،

بن‌بست اسرائیل: برجام هم احیا شود هم نشود!

تولیدکننده سامانه‌های موشکی است که این کشورها عبارتند از روسیه، آمریکا، چین و ایران.»

گفتنی است روزنامه نیویورک تایمز شنبه در گزارشی درباره اختلاف نظر رژیم صهیونیستی و آمریکا در زمینه تدوین مذاکرات وین برای احیای توافق هسته‌ای نوشت: اختلافات دیرینه بر سر چگونگی کنار آمدن با برنامه هسته‌ای ایران به تنش‌های جدیدی میان دولت جو بایدن و اسرائیل انجامیده است. ۲ مقام ارشد اسرائیلی این هفته، واشنگتن را با نگرانی از این موضوع ترک کردند که تعهد آمریکایی‌ها به احیای توافق هسته‌ای، به توافقی ناقص منتهی شود و به تهران اجازه دهد برنامه غنی‌سازی اورانیوم را با سرعت پیش ببرد. نیویورک تایمز می‌افزاید: در تمام هفته، کشمکش‌ها در حالی که دولت بایدن تلاش می‌کرد با اسرائیل بر سر چگونگی دست و پنجه نرم کردن با ایران در سال بعد به توافق برسد، مشهود بود.

این روزنامه در ادامه نوشت: مقامات اسرائیلی به‌طور غیرعقلی استدلال می‌کنند ایران در حال توسعه برنامه هسته‌ای خود است، با این تصور که آمریکایی متمایل به کاهش تعهداتش در خاورمیانه، مذاکرات وین را ترک نمی‌کند.

نیویورک تایمز همچنین می‌نویسد: پس از مکالمه برتنش ۱۰ روز پیش میان نفتالی بنت، نخست‌وزیر اسرائیل و آنتونی بلینکن، وزیر خارجه آمریکا، بنت، «بنی گانتس» وزیر جنگ اسرائیل و «یوید بارنا» رئیس موساد را این هفته با اطلاعات جدید درباره غنی‌سازی اورانیوم در ایران و فعالیت بخشی که اسرائیل مدعی است بخش تسلیحاتی آنهاست، به واشنگتن فرستاد. به‌رغم رایزنی‌های سرسختانه با آمریکا، مقامات اسرائیلی

و رژیم صهیونیستی، با بیان اینکه احتمال آغاز جنگ از طرف تل‌آویو علیه ایران کم است، گفت: «ایران موشک‌های مینبرد و تسلیحاتی متعارف در اختیار دارد که از دقت بالایی در نقطه‌زنی برخوردارند که این، هنگام شلیک موشک به سمت پایگاه‌های آمریکا نمایان شد.»

معاون رئیس آکادمی دانش موشکی روسیه ادامه داد: «مقابله با این موشک‌ها در توان اسرائیل نیست. اسرائیل امروز سامانه‌های پدافند هوایی یا سامانه‌های پدافند موشکی را که بتواند با این موشک‌ها مقابله کند، در اختیار ندارد. بر این اساس، حمله موشکی ایران به این سامانه‌ها و راکتورهای هسته‌ای اسرائیل، سرزمین کوچک اسرائیل را به محلی غیرقابل سکونت تبدیل خواهد کرد.» کنستانتین سیوکوف اظهار داشت: «من فکر نمی‌کنم اسرائیل به استفاده از سلاح هسته‌ای علیه ایران رو بیاورد، چرا که اگر این کار را بکنند، این کار واکنش روسیه و چین را به دنبال خواهد داشت، بنابراین این گام از نظر این دو کشور غیرقابل قبول است.» معاون رئیس آکادمی دانش موشکی روسیه همچنین گفت: «من تکرار می‌کنم اسرائیل سرزمین بسیار کوچکی است، پس فکر می‌کنم عملیات به استفاده از سلاح هسته‌ای کشیده نخواهد شد، اما در ارتباط با

استفاده از تسلیحات متعارف، ما می‌توانیم بگوییم تأسیسات ایران بشدت مورد محافظت هستند و براحتی نمی‌توان با استفاده از تسلیحات به آنها نفوذ کرد، پس عملیات نظامی اسرائیل حتی با مشارکت نیروی هوایی آمریکا هیچ نتیجه مثبتی در بر نخواهد داشت.» سیوکوف همچنین در بخش پایانی اظهاراتش بیان کرد: «کنته دیگری که می‌خواهم بگویم این است که ایران در زمینه نظامی یکی از قدرتهای پیشرفته و پیشرو و جزو ۴ کشور اول

روسیه نیز اخیراً در تماس تلفنی درباره توافقنامه مشارکت راهبردی مشابه آنچه ایران در اوایل سال جاری با چین امضا کرد، گفت‌وگو کردند در بخش دیگر این مطلب آمده است. لازم نیست دانشمندان علوم سیاسی باشند تا ببینید که ظهور محور چین، ایران و روسیه برای به چالش کشیدن نظم بین‌المللی (دعایی آمریکا) پس از جنگ سرد، مهم‌ترین تحول ژئوپلیتیکی دهه گذشته است. رسمی شدن همکاری آشکار و فزاینده بین این ۳ کشور نشان‌دهنده این است که پیوستن آنها به این ائتلاف کمک می‌کند تا به طور موثرتری به اهداف مشترک و انفرادی دست یابند، خواه سقوط دلار آمریکا به عنوان ارز جهانی، خط لوله نورد استریم-۲ (روسیه) یا مساله تایوان با چین باشد یا عزم ایران برای تبدیل شدن به یک قدرت هسته‌ای. این مطلب ادامه می‌دهد: متأسفانه، نه تنها دولت «جو بایدن» رئیس‌جمهور ایالات متحده هیچ‌گونه اطمینانی را به وجود نیامده که دیدگاهی راهبردی برای مقابله با این اتحاد داشته باشد، بلکه هر کاری که این دولت در ۱۱ ماه گذشته انجام داده است، از شکست و عقب‌نشینی عجولانه‌اش از افغانستان تا تشویق آشکار تایوان به مشارکت در سازمان‌های بین‌المللی تنها در خدمت تقویت این اتحاد قدرتمند ضد آمریکا‌یی است.

روزنامه «واشنگتن پست» گزارش داد روسیه آماده می‌شود تا به تأمین ماهواره‌های پیشرفته برای ایران بپردازد که تهران را قادر خواهد ساخت به ردیابی احتمالی اهداف نظامی در سرتاسر منطقه غرب آسیا بپردازد. بر اساس این طرح، ماهواره روسی «Kanopus-V» که مجهز به دوربین‌های رزولوشن بالایی بوده، احتمالاً طی ماه‌های آتی از روسیه پرتاب شود.

بر اساس گزارش این روزنامه آمریکایی، این ماهواره این امکان را فراهم می‌کند که نظارت مستمر از تاسیسات انجام شود. این تاسیسات می‌توانند پایگاه‌های نفت در خلیج فارس، پایگاه‌های نظامی اسرائیل و پایگاه‌های نظامی عراق باشند که در برخی از این پایگاه‌ها نیروهای آمریکایی مستقر هستند.

واشنگتن پست که این ادعاها را به نقل از ۳ منبع بی‌نام مطرح کرده، در ادامه گزارش خود نوشت: ماهواره «Kanopus-V» کاربردی غیرنظامی دارد اما فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، از سال ۲۰۱۸ سفرهای متعددی به روسیه داشته‌اند تا به مذاکرات درباره این توافق کمک کنند. واشنگتن پست در ادامه ادعای خود نوشت: «کارشناسان روس نیز بهار گذشته به ایران سفر کردند تا به ایرانی‌ها آموزش‌های مورد نیاز درباره این ماهواره را در تاسیساتی جدید در نزدیکی کرج ارائه دهند.» واشنگتن پست اضافه کرد: «این ماهواره دارای سخت‌افزارهای روسی خواهد بود که شامل دوربینی با وضوح ۱/۲ متر است که پیشرفت قابل توجهی نسبت به قابلیت‌های کنونی ایران به شمار می‌آید، اگر چه هنوز با کیفیتی که ماهواره‌های جاسوسی آمریکا به دست آورده‌اند فاصله زیادی دارد.»

وجود نمایش تصویری بسیار متمایز درباره ارزش یک توافق احیا شده، مشاخره‌امیز بود. طبق گفته مقامات آمریکایی و اسرائیلی، این تماس تلفنی مقامات ۲ طرف را برآشفتم.

در بخش دیگری از گزارش نیویورک تایمز آمده است: مقامات اسرائیلی اطمینان خاطر نیافته‌اند. آنها بیش از پیش نگرانند آمریکا در نهایت با تهران به توافق برسد و بخواهد مایع سربوسیس‌های اطلاعاتی و جاسوسی اسرائیل از انجام دادن عملیات‌های خرابکارانه شود. رهبران اسرائیلی می‌گویند آنها از دولت بایدن تضمین می‌خواهند که واشنگتن حتی با احیای توافق هسته‌ای، کارزار عملیات‌های خرابکارانه‌شان را محدود نکند.

با نگرانی از اینکه رویکرد دیپلماتیک در قبال ایران ادامه یابد، واشنگتن را ترک کردند.

در بخش دیگری از این گزارش با اشاره به اختلافات دیگری که آمریکا و رژیم صهیونیستی دارند، آمده است: آنها اخیراً درباره استدلال پشت عملیات‌های خرابکارانه اسرائیل در تاسیسات هسته‌ای ایران هم اختلافاتی پیدا کرده‌اند. دولت اسرائیل بر این عقیده است این عملیات‌ها باعث تسریع برنامه هسته‌ای ایران شده اما برخی در آمریکا معتقدند این عملیات‌ها فقط موجب شده ایران تاسیسات غنی‌سازی اورانیوم خود را با تجهیزات کارآمدتر و به‌روزتر بازسازی کند.

این گزارش می‌افزاید: تماس تلفنی میان بنت و بلینکن با

بایسته‌های عبور از توافق عوامانه

۳- گزار از «پیوند توافق خارجی به ثبات اقتصادی ایران» به «پیوند توافق خارجی با امنیت بین‌المللی» را می‌توان مرز روشنی برای تغییر رویکرد سیاست خارجی از موقعیت منفعل به سمت دیپلماسی فعال و دارای ابتکار عمل دانست. به عبارت ساده‌تر مهم‌ترین تضمین برای صیانت از منافع ملت ایران در مذاکرات و جلوگیری از تکرار تجربه عهدشکنی دولت آمریکا در مواجهه با توافق هسته‌ای را باید در بالا بردن هزینه عهدشکنی برای غرب جست‌وجو کرد. دولت روحانی و دکترین سیاست خارجی جریان غرب‌بگرا به دلایل عدیده حتی در زمان تعرض خارجی به توافق دوطرفه نیز تمایلی به تحمیل هزینه به غرب نداشت، به گونه‌ای که روحانی ۳ سال پس از تجربه خروج آمریکا از برجام، پس از خلق تعبیری همچون «پیروزی اخلاقی ایران» (۱) و تقلیل یک توافق خارجی به پیمانی اخلاقی و دستاوردسازی در این نزاع اخلاقی، هرگونه ابتکار عمل از سوی ایران و واکنش عملی به عهدشکنی آمریکا را ناقص می‌دانست (۲) و حتی با همین نگاه به مجلس شورای اسلامی نیز بابت تصویب قانون اقدام راهبردی برای رفع تحریم‌ها و صیانت از منافع ملت ایران حمله و از آن به عنوان سنگ‌اندازی مقابل دولت یاد می‌کرد. در چنین فضای مسیر مذاکرات در دولت جدید اما باید با نگاهی متفاوت از دولت روحانی بی گرفته شود، به گونه‌ای که ضمن پافشاری بر لزوم لغو تحریم‌ها به عنوان بدیهی‌ترین پیش‌شرط برای بازگشت ایران به تعهدات برجامی، هزینه‌های خروج طرف مقابل از تعهداتش نیز بالا رود، چرا که یک طرفه بودن هزینه‌ها در مناسبات عملاً موضع‌کننده‌ای است که در هر دو طرفه بودن آن پراختی می‌کند، به مرور زمان تضعیف می‌کند

نشان ندادند که طریقه تخریب و تحقیر را بهترین استراتژی برای بی‌اعتبار کردن منتقدان یافتند. در نهایت خروج واشنگتن از برجام در اردیبهشت ۹۷ و سکوت و انفعال رضایت‌آمیز اروپا در مواجهه با اقدام آمریکا حجاب از سیمای حقیقت برداشت تا بار دیگر واقعیت‌های خصمانه نظام جهانی، جریان غرب‌بگرا در کشور را در بهت و حیرت فرو برد و تبدیل به بخشی از حافظه و تجربه جمعی ملت ایران شود.

تعبیر ایت‌الله‌العظمی جوادآملی، فیلسوف بزرگ جهان اسلام در دیدار با وزیر امور خارجه کشورمان درباره برجام و «عوامانه» توصیف کردن برجام را می‌توان یکی از دقیق‌ترین تعبیری دانست که در سال‌های اخیر درباره این توافق به عنوان مهم‌ترین میراث دولت غرب‌بگرا برای ایران استفاده شده است. ایشان با بیان اینکه «اگر کشوری توانست یک‌طرفه و یکجانبه از توافق و قرارداد خارج شود، این یعنی این قرارداد عوامانه نوشته شده است»، راهکار روشنی نیز درباره چگونگی مواجهه با قدرتهای غربی در مذاکرات فعلی نیز طرح کرد که می‌توان آن را در امتداد استراتژی اقتدار برای تنظیم روابط خارجی فهم کرد. این مرجع تقلید با بیان اینکه مانع‌بند نظام بین‌المللی بر اساس حق و عدل نیست، اظهار داشت: «آنها اساساً این مفاهیم را قبول ندارند؛ آنچه آنها قبول دارند و ما باید بر اساس آن با آنها مذاکره کنیم، به عقل استدلالی است. باید طرف ما بداند خروج یک‌طرفه از برجام، امنیت بین‌المللی را تهدید می‌کند تا قرارداد ما با امنیت بین‌المللی گره نخورد، ضمانت اجرا نخواهد داشت. قرارداد هسته‌ای باید یک تعهد محترم متقابل باشد و همه جوانب حقوق بین‌الملل در آن دیده شود.»

به گونه‌ای که مذاکرات فعلی نیز فارغ از سرانجام و سرنوشت نهایی امتدادی از توافق مذکور به حساب می‌آید. دولت روحانی با نگاهی خاص به سیاست خارجی و تعامل با غرب از سال ۹۲ مذاکرات را پیگیری کرد و سال ۹۴ نیز با انعقاد برجام به ظاهر پرونده هسته‌ای کشورمان را به نقطه نهایی نزاعش با غرب رساند؛ توافقی که همان ایام نیز سرانجام خسارت‌بارش و احتمال قریب به یقین خروج بدون دردمر آمریکاز آن توسط کارشناسان مورد تذکر قرار گرفت. دولت وقت و شخص روحانی و ظرفیته‌ها البته نه تنها اعتنایی به این هشدارها

یونس مولایی ۱- دور جدید گفت‌وگوهای وین میان ایران و ۴۱ در حالی در دولت سیزدهم با تیم جدید وزارت امور خارجه وارد مرحله تازه‌ای شده است که پیوند پرونده هسته‌ای کشورمان با گفت‌وگوهای بین‌المللی، ۲ دهه از تاریخ معاصر کشور را با فراز و نشیب‌های مختلفی همراه کرده است. در این میان هر چند دولت سیزدهم، ششمین دولتی است که سیاست‌های خود را در مواجهه با این موضوع پیگیری می‌کند اما بیشترین پیوند و عملیاتی‌بخشی میان مذاکرات و امور جاری کشور را در دولت‌های یازدهم و دوازدهم که منتهی به برجام شده بود مشاهده کردیم.